

Interessant nieuws van het Eurobirdnet in januari en februari 1999

In de vorige aflevering meldde ik u dat ik mijn bijdrage afsloot op half januari. Nu het vervolg van januari en februari 1999.

1. Heel veel e-mail in de tweede helft van januari 1999 is gewijd aan de naamgeving van vogels. Laten wij het Engels maar gebruiken als dé taal voor de vogels. Dat is beter dan Latijnse namen te hanteren. En wat heet Latijn? Veel Latijnse namen zijn eigenlijk verbasterde Griekse namen. Engels als het 'Esperanto' voor de komende eeuw. Ik heb er geen bezwaar tegen.

Natuurlijk willen en zullen wij onder elkaar de vogels gewoon bij hun lokale naam blijven noemen. Dit blijkt wel uit de behoefte aan het snel kunnen opzoeken van een naam in een bepaalde taal. Het internet kan hier doeltreffende ondersteuning geven.

Bovenstaande gedachten leverden veel argumenten voor en tegen op. Ik vond de verwijzing door Olivier le Gall uit Frankrijk een relevante. Ga kijken op:

<http://www.mum.ac.be/~serge/birds/home.nl.html>. Op deze pagina kun je on-line opzoeken hoe een vogel in het Nederlands heet. Wil je weten hoe een soort in het Engels (en), Frans (fr), Duits (ge), Italiaans (it) of Spaans (es) heet, vul dan in plaats van 'nl.html' de code tussen haakjes in en je vindt daar de verlangde namen. Zweedse, Latijnse en Russische namen kun je hier ook vinden.

Een andere goede mogelijkheid wordt genoemd door Christoph Lange uit Duitsland. Het adres is: <http://luscinia.biologie.fu-berlin.de/birdnames/>. Er staan Duitse, Engelse en wetenschappelijke namen met een goed zoekprogramma gebaseerd op Unix. Dit is een ander besturingssysteem dan Windows.

2. Ik kan mij voorstellen dat er mensen zijn die willen weten of er in Lapland goede vogelplekken zijn. Trouwens heel veel verzoeken die via het Eurobirdnet binnenkomen, gaan over een gebied. Ik droom dan weg en ik denk daar zou ik ook wel eens naar toe willen. Tegen die tijd zou ik de betrokken persoon eens moeten vragen naar zijn of haar ervaringen. Daar komt het vaak niet van. Gelukkig zijn er organisaties die beschrijvingen van gebieden aanbieden. 'Dutch Birding Travel Association' in Groningen doet dit. Op het Internet ontstaan nu 'sites' waar iedereen terecht kan. Wereldreiziger Ruud Kampf wijst ons daar op. <http://www.camacdonald.com/birding/birding.htm> is een adres waar veel te vinden is. <http://www.birder.com/birding/hotspots/index.html> is een andere mogelijkheid.

Je weet nooit hoe lang deze adressen blijven bestaan, maar de hierboven gemelde adressen komen van organisaties of bedrijven. Dat waarborgt mogelijk iets.

Blake Maybank uit Canada is bezig allerlei goede plekken van het Amerikaanse continent en ook het Caribische gebied voor ons in kaart te brengen. Adres: <http://www3.ns.sympathico.ca/ns/maybank/Trips.htm>. Eerder deed hij Mexico en eind februari heeft hij ook Midden-Amerika op de website staan. Vanuit zijn adres kun je ook andere informatieve sites bereiken.

3. Een zichzelf respecterend bedrijf of organisatie heeft een eigen domein op het Internet. Je koopt dan een hoeveelheid ruimte (megabytes). Je kunt zo'n domein herkennen aan de naam van het bedrijf of organisatie gevolgd door de landenaftorking. Bijvoorbeeld: www.sovon.nl met als e-mailadres info@sovon.nl. Dit om meteen het nieuwe adres van Sovon aan te geven.

4. Als u dit leest, is het te laat om naar Sneeuworzelen (*Plectrophenax nivalis*) en Strandleeuweriken (*Eremophila alpestris*) te kijken. Phil Atkinson roept ons op dit te doen. Hij is al negen jaar betrokken bij een project in Norfolk dat de verspreiding van deze soorten bestudeert in het Verenigd Koninkrijk. In 1999 hebben zij al 370 vogels van een kleurring voorzien. Daarvan zijn er vijftig Strandleeuweriken.

De afgelopen jaren werden er vogels teruggemeld uit Duitsland, Frankrijk en ook veel uit Nederland. Het gaat hier om de nominaatvorm 'nivalis' die in Scandinavië broedt. Zij overwinteren veelal aan de Engelse kust, maar dit jaar blijken er ook veel vogels aan de overkant te blijven.

De ondersoort 'insulæ' - of is dit al een soort? - komt op IJsland voor. Zij komen vroeger dan hun Scandinavische soortgenoten en ze vertrekken ook weer eerder. In Schotland zijn beide populaties aangetroffen. Vandaar trekken zij via hun eigen route terug naar het broedgebied.

Het project wordt ook uitgevoerd in Zweden en Duitsland, alsmede op enkele andere plaatsen in het Verenigd Koninkrijk. Daarbij worden diverse kleurringen gebruikt. Aan de ene poot kunnen vogels wel drie verschillende kleurringen hebben. Aan de andere poot eventueel een metalen ring met een kleurring.

Natuurlijk vindt u op de pagina's van Dirk Raes (zie vorige aflevering van deze rubriek) ook de ringgegevens terug van dit project.

Adres: <http://www.ping.be/cr-birding/cr-birding.htm>.

Wist u dat Jaap Taapken in Nederland de eerste Strandleeuweriken in de jaren vijftig ving en ringde?

5. Marcial Yuste Blasco uit Spanje meldt ons paargedrag van Steltkluten (*Himantopus himantopus*) in het Moro moerasgebied nabij Valencia in Spanje. Zijn verbazing betreft niet zozeer twee volwassen vogels, als wel twee soortgenoten die 'het' in de winter als eerste deden en wel op 4 februari 1999. Normaal broeden deze vogels in april. Wie heeft dit eerder meegemaakt?

Philippe J. Dubois meldt dat hij in Senegal ook paargedrag heeft gezien. Mogelijk vindt de paar-

vorming plaats aan het eind van de winter en in de vroege lente.

Op 16 februari meldt Marcial dat een vrouwtje Steltkluut inmiddels aan het nestelen is en dat er eieren zijn gelegd. Twee maanden eerder dan ooit tevoren.

6. Rolf de By heeft een site, waar hij sedert 1993 nieuwe soorten bijhoudt. Een interessante site, want kennelijk valt er nog heel wat te ontdekken. URL: <http://www.itc.nl/~deby/SM/NewSpecies.html>.

Er staan 38 soorten op deze site. Een criterium is dat de soort niet voorkomt in de lijst van vogelsoorten opgesteld door Charles G. Sibley & Burt L. Monroe Jr., in *Taxonomy of Birds of the World*, Yale University Press, New Haven, USA (1990, supplement 1993). Naast deze 38 soorten zijn er nog twintig waarvan een beschrijving moet volgen en waarvan vervolgens bevestiging moet volgen of het een nieuwe soort betreft of niet.

De lijst zal zeker niet compleet zijn. Wie aanvulling heeft, is van harte welkom die aan Roef te melden.

Een andere lijst met alle endemische soorten van de wereld vind je op:

<http://members.aol.com/sbspl/>. Altijd leuk om te weten op welk eiland een soort zit die je alleen maar op die ene plek in de wereld kunt vinden. Een nuttige site voor de 'Club van 4500'. De leden willen heel veel soorten op hun wereldlifelijst hebben. Belachelijk natuurlijk. Dat schrijf ik wel met enige kinnesinnet!

7. Dat Blauwe Reigers (*Ardea cinerea*) in de stad als kolonievogels broeden schijnt niet algemeen te zijn. Dat maken wij op uit het bericht van Pierre-René Legrand uit Villeneuve d'Ascq in Noord-Frankrijk. In het stadspark aldaar broedden in 1998 twee reigers.

Amsterdammers weten dat in de bomen bij Frankendael aan de Middenweg al heel lang Blauwe Reigers in een kolonie broeden. In 1996 schijnen er nog 130 broedparen geweest te zijn. Alfred Blok zal dat wel weten. Mocht u hem spreken, vraag het eens.

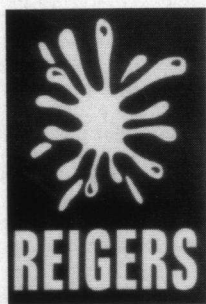

Foto: Peter C. Meijer.

Heel bijzonder was het bord dat aan de Middenweg is geplaatst en waardoor argeloze toeschouwers en supporters van Ajax werden gewaar-schuwd. Een witte plek vogelpoep op een blauwe achtergrond. Waar vind je dat?

Ook in het Amsterdamse Bos, het Vondelpark en in Artis waren er kolonies. Den Haag, Emmen en

Amerfoort worden genoemd bij de steden met een reigerkolonie.

Vanuit Polen, Duitsland, België, Zweden, het Verenigd Koninkrijk en in veel mindere mate Oostenrijk, Zwitserland en Italië komen er meldingen bij Pierre-René binnen. Meer dan hij dacht, komt dit verschijnsel voor, in veel mindere mate echter in Frankrijk. Hoe dit komt?

De meeste kolonies liggen bij een water. Daaromheen natuurlijk een bomenrij. Dierentuinen blijken ook favoriet voor de Blauwe Reiger om met andere te broeden.

Vignet van Dutch Birding beeldt een Ross'Meeuw uit, getekend door Dirk Moerbeek.

De homepage van de 'Dutch Birding Association' (DBA)

Twintig jaar bestaat de DBA al weer. Zeer succesvol is deze club aan de slag gegaan. Aanleiding vormden de zeldzame soorten van de strenge winter van 1979. De Steenarend (*Aquila chrysaetos*) uit de Wieringermeer speelde een belangrijke rol bij die eerste contacten.

Nog belangrijker was Katwijk voor de DBA. Daar richtte men op 21 april 1979 de DBA op. Een tiental initiatiefnemers maakte plannen voor de start van een belangrijk tijdschrift in Nederland en ook daar buiten. In juni 1979 kwam het eerste nummer van 'Dutch Birding' uit. Daaraan vooraf ging een tweetal nieuwsbrieven. Van een gestencilde A-4'tje naar een mooi magazine. En het zou nog fraaier worden. In die dagen was je een 'knappe jongen' als je in Nederland 250 soorten had gezien. Ik deed er vijftien jaar over om op 17 juni 1979 in Ankeveen mijn 250ste soort te zien: de Koereiger (*Bubulcus ibis*) en daar was ik trots op. Inmiddels kun je binnen één jaar 300 soorten zien. In een jaar of vijf tijd kun je de vierhonderd soorten passeren.

De soortenjagers leerden ons nog beter kijken. De identificatie-artikelen in 'Dutch Birding' rusten ons toe voor het gedegen veldwerk. Het begrip 'tertiaals' leerde ik van deze specialisten. Tegenwoordig is dat een normaal begrip.

Een Grote Pieper (*Anthus richardi*) zelf herkennen, dat leek mij bijna onmogelijk. Zo'n vogel moet je heel goed zien en dan nog. Hoe weet je dat het geen Duinpieper (*Anthus campestris*) is? Dat probleem leek bijna opgelost, totdat Marc Plomp en ik bij een pieper van mening verschilden. Om het zeker te weten schakelden wij Max Berlijn in. Mobiele telefoon en semafoons helpen met de communicatie en de determinatie. 'Kan het geen Mongoolse Pieper (*Anthus godlewski*) zijn?', vroeg Max. En het bleek er een. Dat is leuk. Dan kom je voldaan thuis vanaf de Maasvlakte, ook al regende het stevig.

Katwijk, daar gebeurde het. Guus van Duin, Jour-

nalist bij het dagblad 'Trouw', en ik discussieerden over het nut van e-mail en het hebben van een website. 'Waarom heeft Dutch Birding nog geen website?' Ik was bestuurslid en ik zei: 'Waarom zouden wij? Wat is het voordeel?' Guus startte een verhaal over het voordeel van e-mail. Hij schreef nooit meer een brief terug als men geen e-mail had.

Ik was geïnteresseerd in 'Internet'. Via een pc-privé-project had ik in december 1995 een computer gekocht. Teleac bood een 'Internet'-cursus aan en ik wilde meedoen. Ons gesprek op de Zanderij, waar wij kwamen om een Dwerggors (*Emberiza pusilla*) en een Hop (*Upupa epops*) te zien, viel in vruchtbare bodem. 's Avonds werd ik door Marc Guijt gebeld. Hij had samen met Bas Haasnoot een bedrijfje 'Mebweb'. Zij waren student en wilden wel een website verzorgen voor 'Dutch Birding'.

Na een telefoontje met voorzitter Gijsbert van der Bent was het rond. Enkele dagen later was er een homepage voor 'Dutch Birding'. De eerste vogelorganisatie in Europa op het Internet. Dat mag met gepaste trots worden gezegd.

Het duurde wat lang voordat 'het veld' reageerde, maar langzamerhand kwamen de reacties los en zo verbeterde de website telkens. Steeds informatiever, interactiever en strakker. Sinds eind vorig jaar met een heuse webmaster Rob Olivier. Hij is bestuursverantwoordelijke voor de inhoud van deze site. André van der Plas, die na Marc Guijt de website verzorgt, is nu zijn helper. En tegenwoordig vind je deze website op het eigen domein van DBA: <http://www.dutchbirding.nl>.

Bij Nedstat kun je een statistiekenoverzicht opvragen. Je weet dan hoeveel keer de website vanaf een bepaalde datum is bezocht. Precies een jaar geleden startte het tellen. Op 1 april 1999 om 9.45 uur waren er 17.647 bezoekers geweest. Een gigantisch aantal. Althans voor de DBA. De website van Prinses Diana en de uitgewerkte verslagen van de bekentenissen van Monica en haar president kregen veel meer bezoekers in kortere tijd.

De meeste bezoekers in dit jaar kwamen op 26 januari 1999. Dat waren er 251. Dat zal wel verband houden met de ontdekking van de Dwergaalscholver (*Phalacrocorax pygmeus*) op 23 januari 1999.

Van de bezoekers in het genoemde jaar blijkt 42% uit Nederland te komen. Dat is niet zo vreemd. Van 14% van de bezoekers kan niet worden nagespeurd waar ze vandaan komen. België en het Verenigd Koninkrijk volgen met 7% en dan komen er heel veel landen. Er is internationale belangstelling en terecht.

De opzet van deze homepage

Naast frontpage wordt er ook gebruik gemaakt van homeside. Deze programma's zijn vrij te verkrijgen op het Internet. André werkt bij Rijkswaterstaat en heeft kennis van zaken op het gebied van databases. Rob is systeembeheerder bij het Interprovinciaal Overleg in Den Haag. Hij had een tijd lang een website met alle gegevens over Indonesië. Doordat hij onvoldoende gegevens

kreeg uit dit land om de actualiteit te waarborgen, is hij daarmee gestopt.

De tekst van de DBA-website is over het algemeen in het Engels. Aan de zijkant is een 'scroll'-balk. In beeld zijn de knoppen: DBA home; DBA info; 'Dutch Birding'; DBA news; Bird reports; Masters of Mystery; Advertisements; CDNA (Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna) news; subscription; Guestbook; e-mail service en bulletinboard.

De laatste keer dat deze site is bijgewerkt, is op 24 februari 1999. Ik zie dit op 28 februari, dus dat is heel actueel.

Wie begunstiger wil worden van de Stichting Dutch Birding, die vindt onder de knop info het e-mailadres circulation@dutchbirding.nl. Via dit adres kunt u zich aanmelden. Gewoon een briefje naar DBA, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, werkt natuurlijk ook.

Wil je een artikel schrijven en daarover met de redactie contact hebben, dan vind je op deze pagina ook het e-mail adres van de redactie.

Onder de knop Dutch Birding staat een Engelse samenvatting van alle artikelen die er in 1998 in de zes afleveringen van het tijdschrift zijn verschenen. Zeer informatief en je verlangt naar meer. Zeker naar de mooie foto's, want die mis je hier.

DBA news doet wat het zegt. Allerlei nieuwtjes over de DBA-dag, de Texel week, oude nummers, enz. zijn hier te vinden.

Pleidooi: *persoonlijk zou ik het mooi vinden als wij hier een 'link' kregen naar een gezamenlijke pagina van alle vogelorganisaties in Nederland. In één overzicht kun je dan aan het begin van een kalenderjaar zien op welke dagen er iets te beleven is. Als de organisaties dit op elkaar afstemmen, dan zou dat helemaal prachtig zijn. De DBA-dag en de Roofvogeldag op dezelfde datum is heel jammer.*

Bird reports wordt bijgehouden door Arnoud van den Berg. Snel na afloop van een maand zorgt hij ervoor dat de gegevens voor deze pagina beschikbaar zijn. Je weet dan welke soorten je hebt gemist.

De Dwergaalscholver heb ik gelukkig niet gemist. Die zat heel dicht bij Woerden in Montfoort. Op deze site een foto van het beest.

Het is de bedoeling in de nabije toekomst sneller en regelmatig foto's te publiceren van waarnemingen. Discussies kunnen worden gevoerd via het bulletinboard. Ook geluiden zullen van de website zijn te halen.

Oproep: Mocht u in uw lokale krant een artikel lezen van een zeldzame vogel en/of over Dutch Birding dan houd ik mij aanbevolen voor een kopie of voor het knipsel. Het stuk uit de 'Trouw' van 25 januari, geschreven door Guus van Duin, heb ik al. Toch leuk 's ochtends om zeven uur in de reclametijd 'Trouw' te horen aanbevelen met een artikel over de Dwergaalscholver als nieuwe soort voor Nederland! De invloed van twintig jaar DBA!

Masters of Mystery. Voor deze rubriek op de website zijn Diederik Kok uit Woerden en Nils van Duivendijk uit Utrecht actief. Jonge vogelaars

Cyprusgrasmus ♀ eerste zomer, 2de jaars, 20 maart 1998, Eilat, Israël.
Foto naar dia: Leo J.R. Boon.

met een geweldige determinatiekennis. De twee foto's op deze pagina zouden van een Cyprusgrasmus (*Sylvia melanothorax*) en een Spaanse Mus (*Passer hispaniolensis*) kunnen zijn. De knop advertisements sla ik maar over. Elders in dit nummer (bladzijden 91-92) vindt u een recensie van een nieuw DBA-product: de video met het jaaroverzicht van 1998.

Webistes die onze aandacht verdienen:

Hierbij nodig ik de lezers uit interessante websites aan mij te melden. Met een steekwoord probeer ik aan te geven waarover de site gaat, zodat belangstellenden deze kunnen opzoeken. Het is ondoenlijk elke site te bespreken, maar verwijzen kan wel.

Henrik de Nie, een ledenraadslid van Vogelbescherming, wijst mij op rondvliegende Monniksparkieten (*Myiopsitta monachus*) in het Ouwehands Dierenpark. Ze wennen de vogels uit! Dat mag niet volgens de Flora- en faunawet. De problematiek over deze soort is te vinden op: <http://student.www.uchicago.edu/users/jmsouth/intro.html>

Een andere interessante site is die van Evert de Valk <http://casema.net/~devalk>. Heel veel informatie over de biodiversiteit.

De website van Henrik vindt u: <http://home.wxs.nl/~hwdenie/home.nl>.

Even nog een correctie. Bij de foto van de Bergbeekende van Ruud Kempf in de vorige aflevering (bladzijde 28) is de Latijnse naam verkeerd gespeld. Dit moet zijn *Merganetta armata armata*.

Mocht u mij op zaken willen attenderen, of naar aanleiding van bovenstaande reageren dan vindt u hieronder hoe u mij kunt bereiken:

■ P.C. Meijer, Bakboordlaan 3, 3448 KG Woerden. Telefoon: (0348) 43 19 05; fax: (0348) 43 02 16. E-mail adres: meijerpc@worldonline.nl. Mijn homepage vindt u op: <http://members.tripod.com/~pcmeijer/index.html>.

De homepage van 'Het Vogeljaar' vindt u op: <http://home.wxs.nl/~rkole/vj.htm>.

UITERSTE INZENDDATUM VERLENGD TOT
31 OKTOBER 1999

Handtekeningenactie: petitie aan Europees Parlement en Franse regering

Diegenen die nog niet hebben meegedaan aan de handtekeningenactie ten behoeve van de petitie aan het Europees Parlement en de Franse regering in verband met de verlenging van de jacht op trekvogels, hebben nog een kans alsnog te tekenen.

De uiterste inzenddatum van de lijsten met handtekeningen is verlengd tot uiterlijk 31 oktober 1999. De Fransen verwachten minstens één miljoen handtekeningen te kunnen verzamelen.

Het Vogeljaar heeft inmiddels gedaan gekregen tot op heden zo'n 7000 à 8000 handtekeningen (waaronder honderden uit Denemarken) op te zenden naar Frankrijk.

Wij bedanken iedereen die aan deze actie haar of zijn medewerking heeft verleend. Ook Natuurmonumenten en Dierenbescherming hebben meegewerkt aan het verzamelen van handtekeningen.

Nu de uiterste inzenddatum is verlengd verzoeken wij iedereen die handtekeningen wil verzamelen en diegenen die nog geen handtekening hebben ingeleverd, alsnog per briefkaart een formulier aan te vragen bij Jaap Taapken, Bilderdijklaan 25, 3743 HR Baarn. Kopieer zelf zoveel mogelijk lijsten om tijdig zoveel mogelijk handtekeningen te kunnen verzamelen.

Neem ook lijsten mee op vakantie. Wij hebben lijsten in de Franse, Engelse, Vlaamse en Nederlandse taal.

Vraag NU de handtekeningenlijst aan en VERGEET HET NIET als u bereid bent aan de actie mee te doen.